

Платва три пати въ седмицата
сѣдни:
Вторникъ, Четвъртъкъ
и Събота.
ЦѢНА:
За година 20 лева сребърни
— шестъ месеци 12 лева ср-
— три " " 7 " "
Единъ брой 20 ст.

СЛАВЯНИЗЪ

ПОЛИТИЧЕСКО-ЛИТЕРАТУРЕНЪ ВѢСТНИКЪ.

Сичко което са отпаса до вѣстника
надписна са направо до
Т. Х. Станчевъ въ Русчукъ.
Неплатени писма не са приематъ
Ръкописи назадъ се не връщатъ.
За Обявления се заплаща:
За вѣсти рѣдъ пръвъ пати 20 ст.
За " " вторий " 10 ст.

ДЪРЖА

БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА БАНКА.

Вѣстникъ „Сръдецъ“ извѣ-
стията въ брой 4, че правител-
ството най-сетнѣ рѣшило да опре-
дѣли комиссия, която да разгѣда
дѣлото на държавната печатница.
Въ четворицата комиссия, не ви-
дѣхме ни едного отъ тѣхъ да е
человѣкъ търговецъ, който да
разбере смѣтките на Майстора-
Директоръ. Научаваме се, че
майстора-Директоръ киръ Кир-
ковъ, като видѣлъ отговора въ
нашия вѣстникъ, побързалъ да
отпечатана писма на нѣмски и
да ги испрати на Виенскитѣ тър-
говци въ които имъ извѣстията, че
желае да види тѣхнитѣ оферти
(предложени въ разни книги за пе-
чатание). Какво го е подбудило
да направи това киръ Директора
незнаемъ, нѣ вижда са нашитѣ
сиривѣдливи думи да му са стѣ-
пали на пулса и той побързалъ
да закрие онова, което почна да
се открива.

Назначената комиссия ще ли
може да открие нѣщо? Ние отъ
напрѣдъ предсказваме, че тая
комиссия нѣма извърши нищо,
защото ни единъ отъ тѣхъ не
е практиченъ, нито отбира отъ
печатарски работи, за да открие
тайнитѣ на киръ Майстора Ди-
ректора.

Да кажемъ наприм. тая ком-
иссия ще поиска всички оригина-
лни смѣтки и тия сжщитѣ ще
ги повѣрва, да ли са платени
точно отъ Дирекцията. Отъ сега
още казваме, че ще бѣде всичко
на рѣдъ, защото тоя Майсторъ-
Директоръ е приготвенъ и той
знаеше добръ, че ще го реви-
зироваатъ.

Главния въпросъ е, да ли Ди-
ректора е взѣлъ провизиона отъ
тия всички покупки, които е
направилъ. За да се открие това,
трѣбва да се контролира отъ че-
ловѣкъ такъвъ, който е по-иску-
сенъ и вѣщъ. Ние казваме, че
сичко което е купилъ киръ Кир-
ковъ, най-малко 10% по-евтино
е било възможно да се купи отъ
сжщата фабрика, стига само да
даде оригиналнитѣ фактури, които
да се испратятъ на 2—3 Виен-
ски търговци, и ще видите какъ
сжщитѣ ще купятъ сигурно
много по-евтино, а всички други
маневри сж празни разговори.

Когато Директоръ самъ, лично
е купувалъ нѣщата, той може съ
фабрикантитѣ да се споразумѣе,
да му направитѣ такива фак-
тури, каквито той иска, слѣдо-
вателно какъ можтъ тѣ да кон-
тролиратъ и какъвъ резултатъ
ще има, ние го предсказваме, че
нищо и пакъ нищо. Ако Прави-
телството иска да го контро-
лира, то нека направи три равни
поръчки и да ги испрати до
трима търговци Българе въ Ви-
ена, отъ които при строга кон-
трола, ще намѣржатъ и ще узна-

жатъ, колко е откраднато отъ
тоя майсторъ Директоръ.

Както е извѣстно на читате-
литѣ ни, чиновнитѣ на Бълг.
Народна Банка въ Руссе назна-
чени прѣди нѣколко мѣсеци, нищо
не работихъ, а се расхождахъ и
само плата напразно получавяхъ.
Отъ тая административна коме-
дия на Банката, която админи-
страция се води отъ 5 години,
не се видя, нито ще се види
нѣкаква облага за тоя Български
народъ, за когото е тая ужъ у-
строена. Отъ всичкитѣ й 5 го-
дишни дѣйствия виждаме, че е
имала работа само съ Хадже-
нова, Петрова, Евл. Георгиева,
Бр. Е. Паница, а съ Българскитѣ
мѣстни търговци, до днесъ нищо
и никаква помощъ не се е по-
дало, нито пакъ се мисли да се
подкрѣпи това търговско сжсло-
вие, което собствено и работи
за държавата. Нека ни каже бив-
ший прочутий Финанс. Министръ
Начевичъ, бивший директоръ и
Финанс. Министръ Желѣзковичъ,
който днесъ е почналъ да из-
сказва какви злоупотрѣбления сж
ставали прѣдъ очитѣ му, защо
ни единъ отъ тѣхъ не се е по-
трудилъ и загрижилъ да напра-
вятъ нѣщо за Българск. тър-
говско сжсловие, та да се пов-
дигне и улеснява, а не да е при-
нудено 12% да плаща.

Нашата ужъ Нар. Бълг. Банка
за Хадженовци, Евлогиевци, и
други богаташи ли е устроена,
или да подпомага бѣдната ни
търговия, та нашитѣ крѣпки
търговци вмѣсто да се принуж-
даватъ да плащатъ 12% и 18%
въ Влашко на Евлогия, Емберико,
то да намира пари съ 6, 7, 8%
най-много. Нашата банка, ако
имаше директори цю годѣ раз-
вити, можеше да има сношения
съ Европа, така сжщо и съ Лон-
донъ да получава пари съ 3%
Виена съ 4% и Парижъ съ 3—4%.
Каква голѣма полза би принесла
тая Народна Българска Банка,
ако имаше тия сношения и се
така водеше; търговското сжсло-
вие цѣше да се подпомогне съ
евтина лихва и тая сжщата 1 1/2—2%
на година можеше да се ползува,
безъ да затваря свои пари.

Гдѣ сж тия директори и ми-
нистри, какво сж мислили и пра-
вили и какво чакатъ още, та не
почватъ да уведжатъ това сно-
шение. Само плати тѣжети да се
не взѣматъ, а трѣбва нѣщо и
да се работи, тѣй цето да се
види че Директора заслужва за-
платата си. Ами каква е тая
управия?! Нашата Народ. Бълг.
Банка е повѣрила цѣлото си
сношение чрѣзъ Г-на Евлогия
Георгиева за всѣка транзакция
по Европа, така цето въ Виена
има за корреспондентъ г-да Бр.
Е. Паница, които сж хора на
Евл. Георгиева. Какви улесне-
ния правятъ тия хора на Бан-

ката? Никакви; вмѣсто Народн.
Българск. Банка да има кредитъ
и да може всѣкога да тѣгли фио-
ришитѣ сръдцу отворенъ кредитъ
и сръдцу една твърдѣ незначи-
телна банкерска провизиона, то
банката е прилюдена да плаща
оная извѣстна провизиона, нѣ и
паритѣ трѣбва банката напрѣдъ
да внесе, даже всѣкога да лѣ-
жатъ нѣйни пари както у Братия
Бр. Е. Паница, така и у другитѣ
й народолюбиви корреспонденти!
Тая ли е облагата на нашата
Народна Банка? Когато една
Банка има сношение съ едного
Банкиерина, то тая банка трѣбва
да има непремѣнно и отворенъ
кредитъ, та да не е принудена
всѣкога да си праща паритѣ
напрѣдъ. Днешната Европейска
лихва дава такива голѣми уле-
снения, цето добъръ директоръ
трѣбва да експлоатира това добро
условие, а не да се пращатъ па-
ритѣ напрѣдъ, които да лежатъ
напразно, до гдѣ се укаже слу-
чай, за да се брожатъ пари въ
Виена нѣкому, та да се печели
тая пощенска провизиона. Друго,
ако нашата банка имаше сноше-
ние съ Виенската банка „Credit
Anstalt“ напр., която е най си-
гурна или съ други кой да е
банкеринъ, като Ротшилдъ и пр.
цѣше камбиянитѣ си много съ
по-изпосенъ курсъ да продава,
нежели днешнитѣ нѣйни кор-
респондентинѣ, който едва ли
може да ги продаде нито съ
Bell cours, особено като не ходи
самъ на борсата.

Нашата Банка види се рабо-
тата води политика и въ тър-
говекитѣ си дѣйствия, та пред-
почита своя си, нежели чужде-
нца макаръ и загуба да има.
Ако имаше достоенъ Директоръ
тая наша банка, днесъ за днесъ
трѣбваше да има голѣмъ отво-
ренъ кредитъ въ цѣла Европа,
а по тоя начинъ както сж ра-
ботиле бившитѣ директори заедно
съ прочутия Финанс. Министръ
не ще добие двѣ пари. Какво
ново е направилъ нашия новий
прочутъ Директоръ г. Геновъ?
Цесами незнаемъ какво да кажемъ;
нѣ увѣрени сме че тия важни
транзакции, сигурно сж останали
по старому и така се още прак-
тикуватъ, защото изъ текуцитѣ
дѣйствия се вижда да отива така
както прѣди. Жално е, че всич-
китѣ търговци не сж Евлогиев-
ци, та да получатъ благословение
за Бълг. Народн. Банка и да се
удостожатъ съ нейнитѣ парички,
отъ като се увѣрятъ, че макаръ
да не сж Евлогиевци и Пани-
цовци, пакъ ще продажатъ кам-
биянитѣ по-добръ, нежели както
сж продаватъ днесъ. Ако нашата
банка бѣше дѣйствително банка
и разбираше банкерство, не ще
можехъ малки сарафи въ Руссе
да сж конкориратъ. Днесъ за
днесъ въ Руссе, чрѣзъ Еврей-
скитѣ сарафи, малки ужъ банки-

ери съ по малка провизиона мо-
жатъ да се препратятъ пари въ
Европа, нежели чрѣзъ банката.
Това не е ли срамно нѣщо за
Директора на Бълг. Нар. Банка?
Ами г. Финансовия Министръ
знае ли за тия очевидни сла-
бости на нѣговитѣ подвѣдом-
ствени институти? Или не иска
нищо да знае; нека се занимаваме
съ политика, да издаваме вѣс-
тникъ съ народнитѣ пари, въ
когото сами да се хвалимъ, че
сме голѣми патриоти, а банка и
търговия, тѣ сж дребни работи.
Въ заключение, нѣма сгрѣ-
шимъ ако кажемъ, че Българск.
Народна Банка е основана само
за г. Евлогия Георгиева въ Бу-
курещъ, тѣй като до днесъ само
съ него и чрѣзъ него е работила,
а Българскитѣ търговци, не сж
видѣли никаква полза.

Т Р Ъ В В А.

Възражданието ни къмъ книжевна и по-
литическа дѣятелность отъ началото на се-
гашния вѣкъ, трѣбва да съставлява въ ис-
торията ни най светлата страница: 1 во че
то е ознаменовано главно съ това, че *нѣ-
колцина* отъ насъ се събѣтахъ: колко сме
назадъ оставили отъ къмъ всичко и кой е
най главната и голѣмата ни вѣщна вужда
и 2 ро че тое пакъ ознаменовано и съ това,
че още въ първитѣ дни на своето зачатие
роди, въ между насъ отъ двата крага на
нашето сѣсловие — богаташи и сиромаси —
еднакво количество таквизи младежи, които
съ дѣлата и мислитѣ си, показяхъ удиви-
телно желание както за своето просвѣщение,
тѣй и за всенародното ни. Съ други думи:
прѣди възражданието ни изгубени бѣхме,
но съ помощта му намѣрихме се, загинали
— и въскрѣснахме. Както обаче нищо не-
може да стане безъ сръдства и трудъ, тѣй
и безъ помощта и старанието на нѣкои не
можехъ се събути еднакво заснаитѣ отъ
нѣколко вѣка. *Нѣколцина*та имажъ предъ
очи и тая отеческа тѣмъ дължност: както
съ себе тѣй и съ вещественитѣ си сръд-
ства потрудиха се, и колко годѣ сполучиха
да сторжатъ това, което напоследъкъ ние се
задължихме да упражняваме прѣзъ всичкия
си животъ. Тѣй се, прочее, даде сигнала за
възражданието ни! Сега никой не може
ни разувѣри, ни въспрѣ въ изпълнението
желанието на първитѣ ни просвѣтители. Ние
вече безъ ни най малко съмнение и съ най
голѣма увѣренность, крачемъ къмъ напрѣдъ
къмъ усвършенствованието ни и пр.. Въ
начало старитѣ, които още спяха и отъ кои-
то по сръдства зависяхъ нѣкои отъ каза-
нитѣ младежи, въспирахъ светлата пламенность
на желанието и малко и мъчно щѣха да
разбержъ значението на това благо направ-
ление къмъ напрѣдъкъ, къмъ наука и чело-
вѣчески богоугоденъ животъ. Тѣ бѣхъ кол-
кото потъмнени отъ невѣжеството си, толко-
ва задоволени и отъ положението си. Глав-
ното тѣхно начало бѣше това: „человѣкъ е
роденъ за Бога и родителитѣ си, за послед-
нитѣ е длъженъ да живѣе; главното е да
помине по примѣра на родителитѣ си, за да
е честигъ и като тѣхъ да исхрани и отгѣда
потомци. Това бѣше и най главното вмъ по-
учение и убѣждение. Последниото ги праве-
ше да се не съгласяватъ съ блажитѣ жела-
ния на буйнитѣ ни младежи. По тоя начинъ
старитѣ ни утикваха назадъ произведението
на първата дѣятелность, въспирахъ добро-
то и направление и най сетнѣ позволявахъ
си да противодѣйствуватъ както съ думи
тѣй и съ дѣла; съ други думи, бавяхъ на-
прѣдъка ни и благоуригствовахъ на невѣ-
жеството ни. Нѣ както „всѣка мѣка е не-
до вѣка,“ тѣй и всичко, що има начало, и-
ма и край. И както неосѣтно се начева, тѣй

се и мина тѣзи за насъ мрачна епоха: ние сега еднакво съчувствуваме съ прѣдшнитѣ ни вѣколцива и дори съ математическа точностъ се мѣтемъ да слѣдимъ проправения ни път. Настоящитѣ ни дѣла сѣ свидѣтели и знакъ на това, че ние сме се вече събудили и че са съзнаваме кои и какви сме.

Всѣко едно стремление, когато ище да се осъществи, води съ себе си една особенна война. И често добритѣ стремления се нуждаятъ отъ най-големия подкрепления за воювание противъ своитѣ врагове — злитѣ стремления, които мѣжатъ за задача побѣдаването и въцаряването си или унищожаването на първитѣ. Това е вѣчната и постоянната борба за първенството на стремленията! Макаръ войнитѣ — произведенята на развитиѣ стремления — да се докарвали и най-големия повреди за човѣкѣството, обаче на равно съ това, тѣ сѣ го възвисили на сегашното му положение и тѣ, што толкова да се отличава и краси съ нинѣшното си усвършенство, колкото тѣ сѣ биле за него пагубни или гибелни. Както ни едно стремление безъ срѣдства никогамъ не би отворило война противъ друго нѣкое, тѣ и на едни подвигъ безъ цѣль, никогамъ не би възползавалъ нѣкого. Стремленията заедно съ срѣдствата, цѣльта съ подвига, дѣятелността съ постоянството, смѣлостта съ увѣреността, рѣшителността — съ смислеността и силата — съ несмѣнната надѣжда, еднакво всички сѣ утвърждавали и утвърждаватъ, че въ тѣхъ се заключава здравината и благосъстоянието на цѣлото човѣкѣство. Вещественитѣ срѣдства посрѣдствомъ благотѣ и силни стремления сѣ най-големата помощ, която опѣтва както цѣль народъ, тѣ и частни лица къмъ прилагането на дѣло тѣхнитѣ идеали. Но колкото сѣ помощни тѣ срѣдства, колкото по скоро тиватъ стремленията къмъ осъществение и най-сетнѣ колкото сѣ насѣщни за всица на, толкова сѣ и ония, които въ цѣлта на годивитѣ си, въ пламенността на благотѣ си стремления и въ най-сърдечната готовностъ за дѣятелностъ сѣ лишени отъ тѣхъ, и — ония, които, като зависѣли (по срѣдства) отъ нѣкои стари идиоти, не милостиво сѣ подпаднавали на сѣщата уместъ съ първитѣ лишени двояко. Слѣдователно, срѣдствата рѣшаватъ бѣдността (която чрѣзъ тѣхъ бива еднакво или злочесте или честата) на нашитѣ младежи, които сѣ водушевени съ благотѣ стремления къмъ всячко добро; които сѣ дѣлата си постоянно показватъ, че отъ тѣхъ се очаква всѣка добра надежда, както за родителитѣ тѣ и за народа имъ, и които сѣ по свѣтили отъ първия денъ на съзнанието си, за да станатъ народна добродѣтель и защитители на народната гордостъ. Такива младежи колкото и рѣдко се срѣщатъ, толкова се и спомогати съ срѣдствата на народнитѣ ни имотници (говоря въ отношение къмъ истинно бѣднитѣ младежи). Последното не показва ли, че не сме се още добри свѣстили (събудили) къмъ това насѣчно намъ съчувствие?! Но работата въ тойзи случай не се свърша или касае само отъ едного; за нейното осъществение се изисква всенародния ни трудъ; а колкото по скоро се осъществимъ, толко и по-скоро и повече тя ще на плати и награди трудѣтъ. Врѣме е, прочее, всички да се потрудимъ и притечемъ на помощъ за изравненето на нашитѣ нужди съ добри дѣла и срѣдства!

Както слѣзцето не е безъ свѣтлина, тѣ и всѣкий народъ не е безъ благотѣтели лица. Тѣ и у насъ отъ врѣмето и зачатито насамъ на самото ни възраждане не липсватъ такива лица, които да не направятъ нѣкоя добродѣтель както или на частенъ градъ или село, тѣ и на нѣкой благоваждѣнъ и привлеченъ момъкъ. Тия наши благотѣтели заради своята помощъ къмъ бѣднитѣ младежи заслужаватъ еднаква почетъ, съ каквато се почитатъ за сега ония, които имъ са задължени признателностъ. Нека си научимъ и това, че днешното наше просвѣщение е повечето плодъ отъ лишениитѣ съ срѣдства младежи, които чрѣзъ благотѣлствата на благотѣлитѣ се възпитавали и отъ сѣтѣй дохода, та и насъ вслѣдстваха и просвѣщавали, и че макаръ да бѣха малцина, обаче равнано (и по вече) приносяха плодъ, нежели ония младежи, които посрѣдствомъ родителски срѣдства, получиха възпитанието си и отъ сѣтѣ намъ послужиха или за сега служатъ. Спомогнатия съ вещественитѣ срѣдства привлеченъ и благонадѣженъ, но бѣденъ, момъкъ всякога може да ни бѣде полезенъ, слѣдъ вато му пропра-

вимъ пътя (съ срѣдствата ни) къмъ неговитѣ благи стремления, и толкова по вече полезенъ, колкото по вече се съгласяваме съ тѣя ни стремления. А не е ли на всица ни желанието да се направимъ полезни, да благоприглаговаме за бѣдността ни и пр.? Не е ли най-първата ни длъжностъ — взаимно да се възпитаваме? най-сетнѣ, не е ли народното желание: укривяване, просвѣщение, повишение, благоденствие и достойно ознаменование на вѣка ни въ историята? Тѣй като всички желаемъ доброто на бѣдността ни, трѣбва, прочее, да се стараемъ всички или до колкото можемъ на дѣло за осъществяването му, безъ да се облягаме на глупавия и тоя идеалъ: „може би нѣкое независеще отъ никого и бѣднѣе обстоятелство даромъ да спомане на всичко желаемо у насъ и то тѣй щедро, што тогава всѣко чувство ще остане на пълно задоволено.“ Съ други думи: нека не мидимъ вещественитѣ си съкровища за съзидането отъ насъ потомство, достойно да оправдае и напълно осъществи благотѣ на жалания; нека всица еднакво се потрудимъ да употребимъ прилично и дѣятелно талантитѣ си, и нека най-сетнѣ се постарамъ чрѣзъ разни срѣдства: както да убогодѣлствуваме тѣй и сърдечно да причастуваме за по-скорошното заровление на ония младежи, които питатъ благотѣ стремления и несказана дѣятелностъ къмъ всячко добро, безъ да се съмнѣваме или боимъ: „това, що надна (сѣме) на добра земя, стократно принесетъ плодъ,“ казва светото ни евангелие. По мощта е, прочее, насѣщната ни потрѣба; благотѣлитѣ тѣ сѣщо, а постоянната дѣятелностъ къмъ доброто ни е най-насѣщната.

Отъ началото на самото ни възраждане до последната Руско-Турска война, никакъ нѣмахме и не можахме да имаме други благотѣтели за народното ни образование, освѣнъ частнитѣ наши родолюбци, които, за благодарение Бога, и днесъ не липсватъ отъ насъ. (И могатъ ли подданиитѣ на неяснитѣ звѣрве да видятъ нѣкое добро отъ господаритѣ си? Тѣй, има звѣрве, които не се задоволяватъ само съ това, што е достатъчно да угули алчността имъ, но съ съвршенного истребление на подданието имъ се мирно и беззащитно стадо. Това стадо бѣше ние за прѣдшнитѣ ни господари, които човѣколюбивата Россия до нѣмай вѣдѣ смири). Сега обаче правителството ни е най-големата ни благотѣтель както за свободното ни поминование подъ зикрилата му, тѣй и за безпрѣпятственото ни успѣвание къмъ всячко добро; но не само това, то се е наело и постоянно се гриже да поддържа на прѣдѣла на просвѣщението ни чрѣзъ разнитѣ си срѣдства, именно: 1) като доставя на всички млади (почти) безплатно възпитание въ гимназитѣ си и 2) като поддържа на свое иждивение едно голѣмо число учители съ скромни заплати и още по голѣмо число ученици, които се учатъ (поддържатъ) пакъ съ неговото иждивение както въ нашитѣ, тѣй и въ чуждитѣ учебни заведения. И макаръ че тѣя вещественитѣ срѣдства, съ които привателството ни спомога на просвѣщението ни, сѣ всички извѣчени отъ нашитѣ трудове, но справедливо отдаваме имъ прѣдпочетение единствено за това, че, ако бѣше прѣдоставена само на насъ тѣзи длъжностъ, ние никогамъ не бихме се погрижили, ни за извинеието имъ, ни за доброто имъ употребление или приложениа. Сега мнозина отъ ония, които се учатъ на правителствено иждивение, непрѣстанно благодарятъ Бога, койго ни проводи незабравимата за насъ благотѣтели Россия, съ помощта на която тѣй богато се наслаждаваме въ тойзи за насъ благъ живогъ и можемъ свободно да се благотѣлствуваме съ имотитѣ си. И на да ли ще има толкова по голѣми благодарители за дарованата ни свобода и почитатели на руския за насъ подвигъ освѣнъ тѣя, които, като лишени отъ срѣдства, а дарени съ пламенни стремления за наука, сѣ спомогати отъ правителството ни, та се възпитаватъ на негово иждивение. За това справедливо се огетлива на правителството заради това му благотѣлствование първо, а на частнитѣ и не на всѣкого извѣстнитѣ благотѣтели второ мѣсто въ благотѣлствата на нашитѣ млади. Доброто обаче, което правителството ни прави съ издържането на своя сметна ученици въ държавнитѣ ни училища, колкото е отъ голѣма важностъ и значение, толкова по-вече трѣбва деликатно да бѣде неговото приложение. Доброто, когато се прави съ редъ (законно) гдѣто и когато трѣбва, привае такава голѣма полза, колкото — и врѣда тогава, когато не-

смысле гдѣто никакъ не трѣбва се прави. Добрината не е добрина, ако се стоваря на не приличното си мѣсто; не е благоденствие, ако благоденствие на ненуждащитѣ се, и най-сетнѣ не е благообразна за насъ поетлика, ако се прави безъ благообразности. И тѣй, за да очакваме отъ сторчното ни други му добро пакъ добро, трѣбва съзнателно да постѣпваме когато го правимъ, поученията на съвѣста ни трѣбва да надвиватъ убежденията на прищѣвитѣ ни и другитѣ ни зли настроения; т. е. при раздаването или правението добри, трѣбва да се рѣководимъ по съвѣта на безпристрастната ни съвѣст.

Въ началото, когато нашето правителство си научи да издържа на свое иждивение бѣдни ученици въ училищата ни, наистина въ кѣсо врѣме можа и прибра много младежи, но поетитѣ съвѣсъ несъзнателно: 1^о повечето отъ събранитѣ му младежи бѣхъ синове на заможни родители; 2^о — съ голѣма студенина къмъ наука и 3^о, никакъ не обрна вниманието си както въ поведението тѣй и въ стремленията на тѣя младежи. Може бива, това обаче и да не бѣше волята на главния распоредителъ, за да стане то така, а — дѣло на мазнитѣ подлизурци, на които бѣше прѣдоставено изпълнението на високата заповѣдъ. Тѣя подлизурци, които умѣяхъ да прѣдставатъ дѣлата си за медъ и масло прѣдъ своя начальникъ, като желаяхъ да се дообиватъ съ страната на влияелитѣ личности и като имъ се надна този случай: да станатъ изпълнители на такава важна заповѣдъ, побрѣяхъ: 1^о да начѣмъ по скоро указаното число ученици; 2^о, да наставитѣ на хабѣ, а наедно съ това да избавитѣ за винѣти отъ военна повинностъ, посвоинскитѣ или приятелскитѣ си синове, за да спечелитѣ съ това любовта имъ, и 3^о, да попълнитѣ колкото е възможно по-скоро и споредъ угодата си числото на ученицитѣ и тѣй, што, докѣт се нѣкои съвѣтитѣ, заповѣдта да бѣде досущъ изпълнена или приложена въ дѣло. И справедливостта, която всѣки желае малко, и самъ тамъ, бѣше въ тойзи случай прѣдпочетена. Злоупотребленията отъ чиновнитѣ ставатъ повечето въ жатни врѣмена; но не бѣхъ ли и такивъ врѣмената, когато се разлагаваше и изпълняваше тѣзи заповѣдъ и на ли навредъ у насъ липсваше всѣки контролъ? Казаното до тукъ можешъ потвърди и съ много и ясни приѣтри; но желаемъ да бѣдемъ снисходителни къмъ ония, които съ това ни поведение бихме бодяжи направо въ очитѣ; а желающитѣ да узнайтѣ пативата и наедно съ това, ако имъ прилагатъ, да искоренитѣ плѣвела, нека винажитѣ и се утѣржатъ въ сѣщността. Това сѣщото, што стана „въ началото“ дори и сега се върше подъ сѣщата фирма — несправедливо; но само че не тѣй вече скоро и ловкото дѣло: сега е царствование на влияието, посвоинчаната и хаѣтра. Между самитѣ ученици това се изражава съ тѣя обичайни думи: „имашъ ли нѣкой отъ роднитѣ си служба шанъ или въ София или другагдѣ, комуто се чува думата? ако имашъ, знай, че скоро ще станешъ държавенъ възпитаникъ; твоитѣ ще те прѣпорчатъ — а това се изисква; инакъ тежко ти и горко! трѣста свидѣлства, както за голѣмата ти бѣдностъ, тѣй и за добритѣ ти поведение и успѣхи, тамъ не струватъ ни бодса!“ Тѣй се е наченало и тѣй се върше въ денъ днешний отъ Правителството ни това тѣй наречено благодѣяние за бѣднитѣ ни младежи, което се е обкрѣжало за плячка или лакоматѣ богатия. (Гая политика отъ страната на Правителството ни, има такава достоинство и значение за насъ, каквато бѣше прѣди турската политика, която направи отъ насъ — Българитѣ — кади и паша ужъ, че държи равноправие съ насъ и турцитѣ и съ цѣль, че като видѣтъ другитѣ държави това, да не се усмѣляватъ да мържатъ на Турция). Това ли ще каже справедливо приложение на законитѣ по тѣзи частъ?! Това количествено отъ толкова хиляди левове, назначени ужъ само за младитѣ отъ оная класа на народа ни, които по занаѣкава учестъ е лишала както себе отъ насѣщнитѣ за поддържане живота срѣдства, тѣй и клетитѣ си синове, които се отличава съ необичайни умствени способности и приложения; това извлечено отъ крѣвения потъ на народа ни количествено левове справедливо ли е, или не е ли срамота да се давагъ за хаѣтра и угодата на лакомнитѣ ни имотници за синовното имъ издържане, отъ което нѣжитѣ нужди, защото безъ по мощта на Правителството ни, можахъ да издържатъ не само своитѣ, но и чуждитѣ

синове?! Всичко, както си е естествено, не се относатъ всички възпитаници, но само — до ония, които не трѣбва и не сѣ достойни да бѣжатъ държавни възпитаници; а като такива само да бѣдатъ на-трѣпни или намѣстени гамъ, гдѣто можахъ и трѣбоваше да сѣ намѣстени достойнитѣ?! Това е, което колкото ни сѣмѣшава, толкова пове повинитѣ предъ Врѣме е, прочее, да спремъ вече перото, а слѣдъ като направимъ краткъ изводъ отъ казаното ни дотукъ и си дадемъ нуждното заключение.

Възраждането ни, което още се продължава, може да ни послужи за добъръ урокъ съ примѣритѣ на първитѣ ни просвѣтителни и възродители, които (примѣри) сме длъжни примѣрно и прилично да упражняваме въ кѣсидението си животѣ: отъ негово зачатие можемъ да черпимъ и това поучение: какъ е нужно по съзнателно да вършимъ нѣкои работи за нашето подобряние. Първенството ни, а тѣй сѣщо и сегашното ни, благо стремление за наука ни съвѣта, че не трѣбва да мидимъ вещественитѣ си срѣдства, ако желемъ по скоро да осъществимъ с отъ идеали. Друваната ни свобода, която ни прави независещи отъ никого, проправя иж-тия, за да можемъ толкова да се осъвршенствозамъ, до колкото ни позволяватъ силитѣ и срѣдствата; освѣнъ това, тя (свободата) дарова на много свои срѣдства за по-скорошното ни благопрѣтѣствование. Слабоденството ни съ собственото правителство, което винаги полага най-големия грижи за въдвораването между насъ благоденствие, прави ни още повече честити и съ това, че (то) полага голѣма грижа за всеобщото ни народно образование и посрѣдствомъ на разни помощи, труди се да възвиси последното до възможната му съвршенна степен. Вичко е почти добро: но указването отъ насъ на мѣстѣ криво приложение на закона за образованието на бѣднитѣ (ужъ) млади, съ по мощта на вещественитѣ си срѣдства, по-нижавъ много почетѣта на прѣдшнитѣ ни. Жалелно е, што по осиятелно отъ насъ то да вики-ше на забѣлжитѣ, относитѣ се до него и да исправаше погрѣшитѣ си, та съ това справедливо и напълно да заслужа звание и значението си. Да отговаря на звание и почетѣта на прѣдшнитѣ ни — справедливо както частно лице тѣй и кое и да било управление е все едно да се цѣни и благожелаето еднакво отъ всички. Ако нѣкое правителство бѣде, прочее, нечувствително, къмъ относитѣ се нему забѣлки, това е знакъ, че то така алчно се е вдало за насѣщанието си съ народенъ потъ, што всичко друго, което не се съгласява съ страститѣ му, е за него сънъ или зифаръ. Кто сме увѣрени въ готовността и дѣятелността за доброто ни отъ страната на правителството ни, което обича незабавно да прѣмахва указанитѣ чрѣви, шо исхабляватъ по-оаяно цѣнността му, ще се надѣмъ, че то пакъ ще има добрината и чрѣзъ разни и нему свойственни начини ще прѣмахне единъ денъ по скоро тоя си червей: исключаването изъ числото на държавнитѣ възпитаници всички ония, които сѣ състоятелни и които могатъ сами да се нѣкакъ издържатъ. „Трѣбва“ това най-много се желае!

Габрово.

Ив. Хр. Пайденевъ.

Гърново 18 априлий 1884.

ОТВОРЕНО ПИСМО

Господину Василю Стоянову Редактору на „Периодическото Списание въ София“

Уважаемый Господине!

Въ VIII книжка на периодическото ви списание въ 168—169 страници ние сте благоволили да споминете нѣщо и за моята „Логика“ слѣдъ като възхвалявате преводѣта на логиката на г-жа Е. Каравелова. Ние смѣ го казали другиму и намъ го казали: „че е много лесно човѣкѣ да хули, да ругае и да мрази, или пакъ да извива своята пенавиестъ по единъ най-безсознеленъ и безсрамелливъ начинъ.“

Като прочетохъ вашата приѣжда за моитѣ до сега издадени рѣководѣтва, азъ се почудихъ, и се смѣяхъ; защото пакъ ние сѣция Г. В. Д. Стояновъ, благоволихте да се изразитѣ най-лесно, и да възхваляте даже много моето съчинение. Човѣкѣ въ сравнение съ животнитѣ въ VI книжка на сѣщото периодическо списание, когато го издавахте въ Бразилъ, и азъ сега се удивихъ: какъ ние сѣция Г. В. Стояновъ да се осмѣлите публично да кажете, че и пр. Вижда се че ние не изказватѣ въ сегашната VIII книжка вашитѣ собственитѣ убѣждения, но вижда се ние сте пожелали да изразитѣ злобнитѣ стреления, или пенавиестата на другито, защото не е възможно ние да възхвалявате веднѣжъ толкова много казаното ми съчинение, а сега

се изразяват и за него по единъ най-неблаго-роденъ начинъ. Въ отговоръ ви казвамъ: че азъ отбирамъ ли да пишк или не, то вие сами сте ме оцѣнили, и сте ме много и публично хвалили. Какво злобно противорѣчие. . . . А колкото за моето правописание, азъ съмъ го предначер-талъ и усвоилъ още въ 1854 година когато из-дадохъ Българско-френската си граматика, и съмъ го обнародвалъ въ самото начало на сжщата тая граматика въ свойъ цѣль атенъ-листъ. Никой въпрочемъ не се е явилъ: да ми докажи и да ме убѣди въ противното. Моето скромно мнѣние бѣше, че не е логически да се упо-требляватъ букви т и ъ и като гласни въ средата на едно слово, и като безгласни на край на словата, и азъ сторихъ това не произволно, но основанъ на правописането старобългарския языкъ, и най-много се бѣхъ възползвалъ отъ Остромировото евангелие. Сжщевременно, азъ съмъ тамъ явилъ и за причинитѣ споредъ които си бѣхъ предначерталъ да употребявамъ буква ж и пр. Отъ горѣизложеное сѣдова г. В. Стояновъ че въ 1871 год. въ М книжка на периоди-ческо списание не само че удобрихте това ми правописание, но възхваляхте съчинението ми твърдѣ много; само вие тогава кавахте, че колкото по сжществуто на специалната научна частъ щѣлъ билъ други да ж разгѣда; но за язичгъ, слоугъ и правописанието вие се изразихте твърдѣ ястно и справедливо! . . . А сега?? що ка-звате пакъ вие г. В. Стояновъ? . . . Вижте г. г. читателю характеръ, вижте благородство и добро-желателство въ мислитѣ и сжжденията на единъ образованъ българинъ! Колкото же за Българско-френската ми граматика, напечатана въ 1854 год. въ Букурещъ, казвамъ ви г. В. Стояновъ че тогавашнитѣ вѣстници въ Цариградъ се от-зоваха тоже лестно за нея; а освѣнъ това най-драгоцѣнната (поне за мене лично) ми награда бѣ и е: че съ тая си първа Б—френска граматика азъ спомогнахъ на сиюнѣт млади съоте-чественици да се учятъ лесно френски; и споредъ това, тая ми граматика се и въведе въ всичкитѣ училища, дѣто се преподаваше френския языкъ, и трѣба да знайте г. В. Стояновъ че тая ми граматика много съдѣйствова, за да се въ-веде френски языкъ въ много училища въ Бъ-гария, и ученицитѣ се и усѣбно учаха, и това е голѣма нравствена награда за мене. Вие сега можете да брацѣвите какъво може да ви диктува или вашата злобна душа, или . . . менъ ми е много драго, че съмъ билъ честитъ виро-чемъ да спомогна най-напредъ на младитѣ си съотечественици въ изучаваное не само на френския, но и на нѣския языкъ съ своята Бъ-г. итска граматика, за която въпрочемъ вие твърдѣ добръ знаете, до колко лесно и похваляно се отзова вѣстникъ. „Дунавска Зора“ що се из-даваше въ Браила. Вие сѣдователно или други думайте какъво щѣте, азъ съмъ вещь нрав-ственно възнаградилъ отъ младитѣ ученици. Въ сѣображение сѣдователно на горѣизложеное, вие, не възражайте, да сте писали и обнародвали въ VIII книжка на периодич. списание вашитѣ блуд-кави ни врѣли ни вишѣли, по свое собствено убѣждение; защото друго-яче вие трѣбва да сте единъ извѣянъ и безхарактеренъ чловѣкъ. Тежко и горко на насъ българитѣ г. В. Стояновъ, ако ние вмѣсто да си спомогамъ единъ другиму или вмѣсто да се трудимъ по благороденъ и благоволенъ начинъ да оказваме грѣшкитѣ (ако ги има) на друго: да да се мѣжамъ всячески да го очернимъ ако и безосвестно! . . .

Д-ръ В. Беронг.

Пролѣтъ.

Пролѣтъ дойде, пролѣтъ дойде,
Излѣзте, дѣчица,
И всички я посрѣпнете
Смарта на рѣчица.
Тя ви носи радостъ, игри,
Слънцето на чело;
Радвайте се, мили мои,
Весело е всело.
Сутринъ вази ранна птичка
Огъ сънець разбужда
И невинна радостъ дѣтека
Вдушата ви гужда.
День пролѣтенъ, день приятенъ
Вѣскиму й любезенъ,
Ал'на вази, мили дѣца,
Той е драгоцѣпенъ.
Той ви дава живостъ, легкостъ
И радости всички;
Той ви прави като да сте
Птички лѣстовички.
Пролѣтъта е най-приятна,
Тя е драгоцѣнна,
Ал'за мене, смѣло казвамъ,
Тя е доръ свящѣнна.
Варна.

Г. Джамджиевъ Ученикъ.

РАЗНИ

Научаваме се, че редакторътъ на в. „Огечество“ получавалъ 7200

лева годишна заплата отъ пар-тията, на която служи този вѣс-тникъ, а заплата на помощни-ка му била особно. Ако е исти-на това, ние се чудимъ защо се харчатъ отъ партията тия пари! ако се глѣда отъ сѣдържанieto му, вѣстникътъ като че се спис-ва отъ дѣца, а освѣнъ това, ка-то органъ на извѣстна партия, което не е срамота ни грѣхота, не поддържа поне партията си. Вѣжкой, който чете „Огечество“, ще са съгласи съ насъ, че това вѣстниче е до толкова безсѣдър-жателно, щото даже не прилича на вѣстникъ, но, види се, той се издава само да се рече, че и консервативната партия има вѣс-тникъ.

Въ една дописка изъ с. Мир-дана (Гърновско) ни са съобща-ва, че единъ нещастникъ и крѣв-никъ, съ собствената си рѣка заклалъ рождената си майка, която побързалъ да зарови въ градината, а послѣ самъ се при-зналъ че извършилъ това сви-репо дѣло! Уби-ца билъ хванатъ и отведенъ въ Търново.

Насъ ни е твърдѣ неприятно, като вземаме да потвърдимъ о-ще една истина, още едно лошо повѣдение на нашитѣ чорба-джии — консерватори. Думата ни е за Папахидата и пренасението коститѣ на поборницитѣ. Да гос-пода, вий бѣгахте отъ тѣзи по-борници, вий ги призирахте; нѣ сега, когато тѣхнитѣ кости не могатъ да ви бѣжатъ въ ва-шитѣ дѣла и сега пакъ прирѣ-ние! Мигаръ неможе нито единъ отъ васъ да дойде на папахидата, мигаръ неможе единъ отъ васъ да дойде да види коститѣ на тия, които призирахте? Нѣ що ни трѣбва да ходимъ далечъ, да тжримъ ключа да откриемъ тѣзи хладнича на нашитѣ чор-баджии; ний ще свършимъ съ това, че само нашитѣ чорбаджии сж способни на такива постѣп-ки спрямо тия, на които дѣж-жатъ за своята свобода.

Г-нъ Вичовъ, който е свършилъ юридическитѣ си науки въ Фран-ция, е назначенъ за помощникъ на прокурора при Софийский Апе-лативенъ сждъ, вмѣсто г. Ма-нова-Стоянова. Както е извѣстно, г. Вичовъ бѣше единъ отъ съ-трудницитѣ на в. Огечество, тѣй като отколе е молилъ за служба, която едвамъ сега му се дава, а човѣкъ трѣбва да живѣе. Г-нъ Вичовъ стои въ вѣско отношение много по високо отъ г. Мановъ Стоянова и Министерството е доста сполучило съ неговото на-значение.

Подпредседателя г. Атанасовъ единъ отъ най-достойнитѣ сждии въ столицата, членътъ г. Ма-ликовъ и помощникътъ на про-курора, г. Мановъ-Стояновъ при Софийский Апелативенъ Сждъ сж премѣстени на по-малки служ-би, именно: г. Атанасовъ за пред-сѣдателя на Силистренский Окрѣ-женъ Сждъ, г. Малиновъ за прокуроръ при Русенский Окрѣ-женъ Сждъ и г. Мановъ-стоя-новъ — за прокуроръ при Шум-ненский Окрѣженъ Сждъ. Видисе,

ако сждимъ отъ думитѣ на „Срѣ-дець“, че тия примѣстования сж станале послѣдствие дѣлото на Данова съ Ковачова. Ако туй е истина, тогава нѣма вече що да кажемъ, освѣнъ: о врѣмена! о прави! Гдѣ сегава правосж-дието у насъ? II това ли бѣхме живи да дочаками!?

Г-нъ Василий Райко, прокуроръ при Русенский Окрѣженъ Сждъ, е назначенъ за председателъ на Софийский Апелативенъ Сждъ, вмѣсто г. Атанасова, а г. Христо Ивановъ, бивший председателъ на Разградский Окрѣженъ Сждъ е назначенъ за членъ на Софий-ский Апелативенъ Сждъ, вмѣсто Малиновъ. Г-нъ Георги Анге-ловъ, подпредседателъ на Русе-сенский Окрѣженъ Сждъ, безъ да е дохождалъ въ Руссе да встѣ-пи въ длжността си, е назна-ченъ на сжщата длжностъ при Софийский Окрѣженъ Сждъ. И тая добра работа, ако е истина! Паритѣ се плащатъ, сждитѣ се разхождатъ, интереситѣ на сж-дѣнитѣ се страдатъ и ще про-копсае! Какви добри устроители на правосждието!

Когато хора съ висше образо-вание, като Атанасова, Мали-кова, Манова и други нѣкои се премѣстоватъ на по-долни длж-ности, тогава защо се държатъ нѣкои сждии и председатели, много по-долни отъ тѣхъ во вѣско отношение, на длжности, които трѣбваше да се занематъ изключително отъ юристи, или поне съ образование, каквото и-матъ споменжтитѣ трима? Ний предлагамъ пиганъето, а ония, които трѣбва да отговоржтъ, нѣ-ка ни отговоржтъ. У насъ сж-дебното дѣло вече е станало за срамъ и за укоръ! Кадѣ ще я искарами, незнаемъ. Не мислятъ ли господата, които назначаватъ сега нови свои любимци, като отчисляватъ или примѣстоватъ други, че съ това, вмѣсто добро, правятъ зло на тия, които из-ново назначаватъ? Нима като дой-де друго Министерество, — кон-серваторско или либерално, — ще държи на службитѣ имъ всич-китѣ тия, които сега сж назна-чени, вмѣсто други, които сж премѣстени или отчислени? За отчисленията, както и за увол-ненията, които ставатъ повече по собствено желание, а въ сжщ-ностъ, по нужда, белкимъ хора-та не държатъ смѣтки? А за премѣстванията колко пари сж се похарчили и въ другъ нама-ляватъ заплатитѣ на чиновницитѣ, ужъ, споредъ „Средець“, за да не плаца населението тежки даноци, по не обрѣщатъ внима-ние и на разносжитѣ, които ми-нистритѣ правятъ отъ държав-ната хазна за умѣтни и неу-местни пжтувания, и даже както нѣкои увѣржаватъ за поддържанъ-то на този вѣстникъ („Срѣдець“) макаръ той и да се редактира отъ повечето чиновници при ми-нистерствата. И ще напредвами!

Извѣстватъ ни изъ София, че новоназначенитѣ за испол-няющѣ длжността на княжеки Агентъ въ Цариградъ, г. Я. Ге-ровъ, още не билъ заминалъ да

занеме поста си, пито пѣкъ е извѣстно кога ще се отправи за Цариградъ. Не ли заплата върви, що му трѣбва да върви той за Цариградъ? —

Изъ едно частно писмо изъ София извличаме слѣдуюцето: „Напоследньо врѣме станаха тукъ много промѣнения и отчисления или примѣствания на лица отъ сждебното вѣдомство. Това не произведе никакъ добро впечат-ление въ столицата, а въ про-винцията какъ се глѣда на тия работи, не знаемъ. Най-важни сж премѣстванията на подпредѣ-дателътъ, членътъ и помощника на прокурора при Софийский А-пелативенъ Сждъ, премѣствания, станами по още неизвѣстни при-чини, но предполагатъ че тѣ сж станами вслѣдствие дѣлото Да-новъ - Ковачовъ. обстоятелство, което дава поводъ за вѣрванъе. Тия хора, особенно членътъ Ма-ликовъ, отдавна служжтъ по сждебното вѣдомство, освѣнъ то-ва тѣ сж свършили Гимназии, а Атанасовъ и Мановъ сж свър-шили и по нѣколко курса отъ юридически фекултети, тогава ко-гато председателътъ на Софий-ский Апелативенъ Сждъ едвамъ ли стои по-горе отъ тѣхъ. Каква е цѣльта за туй премѣстванъе и защо е то, когато и останалитѣ двама членове въ този сждъ въ всяко отношение стоятъ много по-долу отъ премѣстениитѣ? То-ва не е ли за очудванъе? Не е ли явно нарушение на дѣйствию-щитѣ закони? Защо държатъ тука въ окрѣжний Сждъ двама-трима членове, съвсѣмъ неспо-собни, а единътъ даже малогра-мотенъ, само и само защото е познаникъ на г. Цанкова и ходи у него по-често, както увѣржаватъ нѣкои, за да клати шапка? Нѣ-ма надѣжда, че ще се оправи нѣкога у насъ сждебното дѣло! Не ни стига гдѣто нѣмами за-кони, нито пригответни хора за сждии, но почнали да премѣс-тjватъ и тия, които колко годѣ сж дълговременното си служенъе сж придобиле опитностъ и сж полезни, за сега за службитѣ си! Говори се изъ града, че на под-председателътъ на тукашний О-крѣженъ Сждъ, който дѣйстви-телно не отговаряше на назна-чението си, било предложено да си даде оставката, или ако не, цѣль да бѣде отчисленъ; той си я далъ и вмѣсто него е на-значенъ подпредседателътъ на Ва-ший Окрѣженъ Сждъ, г. Ан-геловъ.“

Изъ с. Бѣла-Слатина (Рахов-ско) получихме едно обширно опровержение, срѣцу една допис-ка помѣстена въ в. „Срѣдець“ по посрѣщанието на г. Цанкова. Самитѣ посрѣщачи казватъ, че г. Цанковъ не билъ посрѣщнатъ отъ 80 конници, а само отъ 15.

Говори се, че новопоявившия се консерваторски органъ въ градъ ни подъ название „Русе-се“ починалъ! Господъ да го прости.

Г. Министа Балабановъ, зами-налъ въ Цари-градъ, да рѣша-ва нѣкакви въпроси съ Екзар-хията или по-право съ Баба-али.

Цивилизацията на момитѣ въ Ломъ, до токося напреднала, щото почнали да се намиратъ дѣтца хвърлени на пътя. Дѣвойката въ която се съмняватъ била сподена, нѣ отъ 3—4 месеци. Майкитѣ трѣбва строго да внимаватъ надъ дѣщеритѣ си.

ба“, която да са занимава исключително съ Медицински работи, санитарното подобрене въ отечеството ни и да подпомага членоветѣ на тая дружба въ нещастни случаи.

За сега сж на мнѣние да си избере за центрѣ, тази дружба, града Руссе, като най-удобенъ за събрание кога стане нужда.

Като извѣстивамъ почитаеми тѣ си събратия, моля онези отъ тѣхъ, които желаятъ да взематъ участие въ това предиритие, да прибѣрзатъ да искажатъ своето за това съгласие, щото да може са види да ли е възможно осществяванието на дружбата, за да може да стане едно събрание, въ което да се размисли за съставянието на устава ѝ. За сега всички писма относително до тази дружба, да са отправятъ до мене градския докторъ въ г. Руссе.

Съ почитание

Докторъ Пенковъ.

Руссе 18 Априлий 1884 г.

Телеграмми съхранени въ Русс. Т. П. станция по ненахождение полу чателитѣ: за Пеню Богдановъ, Рудановски, Павелъ Попповъ, Толкомъ, Балабановъ, Муштафа Мехмедовъ, Асанъ Селимъ Караали махалеси, Видѣло Марковъ, Otto Meyer, Василъ Симеоновъ улица Александровска № 3591, Велка П. Гравчарова, Проданъ Марковъ, Maritza Ionescu.

ПОКАНА.

На основание упълномощието отъ страна на нѣколко колеги отъ градоветѣ: Руссе, Свищовъ, Търново, и Шуменъ, честь имамъ да покана и другитѣ г. г. Български доктори по медицината, които желаятъ да взематъ участие за съставянието на една „Българска Медицинска Друж-

ОБЪЯВЛЕНИЕ

НАЙ ХУБАВИ ЦИГАРЕНИ КНИЖКИ ПО АНИЛИЗИРАНИЕТО (РАЗЛАГАНИЕТО) НА ПРОФЕСОРА А. ВЕРИГО „Les dernieres cartouches“ и „Dorobantul“.

При изслѣдванието на 5-тѣхъ вида цигарени книжки, които се продаватъ въ Одесса, получихъ слѣдующитѣ резултати:

- 1) Книжкитѣ на парижката фирма Брауншайнъ и братия, които носятъ название „Les dernieres cartouches“ и „Dorobantul“, сж доста тънки и иматъ съвършено бѣлъ цвѣтъ (боя).
- 2) Книжкитѣ на английската книжна фабрика, които се казватъ „Mikado“, сж доста тънки съ доволно силенъ желтъ блѣсъкъ.
- 3) Книжкитѣ на Парижката фирма „Gambier“ сж тънки съ повече распръснатъ желтъ цвѣтъ.
- 4) Книжкитѣ на Парижката фирма „Abadie“ сж подебели отъ упомѣнатитѣ съ още повече распръснатъ желтъ цвѣтъ.

При изгарянието се оказало, че желтия цвѣтъ на тия цигарени книжки зависи отъ присѣствението въ тѣхъ желзень окисъ. Чрѣзъ претегляванието и измѣрванието на книжкитѣ, била определена тѣжината на обемътъ имъ и намѣрено било, че единъ квадратенъ метръ на тия книжки тѣгли:

„Les dernieres cartouches“	12.1 грамма
„Dorobantul“	12.3 „
„Gambier“	12.2 „
„Mikado“	12.5 „
„Abadie“ (съ марка „Grone & C.“)	17.00 „

Отъ тѣзи резултати се види, че цигаренитѣ книжки на фирмата „Abadie“ (съ марка „Grone & C.“) съдържатъ, въ сравнение съ другитѣ видове, по вече книжни вещества при едно и сжщо квадратно измѣрвание. За по нататашното изслѣдване на тия книжки (опредѣлена била влагата и пепелъта, която се намирала въ тѣхъ. Оказало се, че процентното съдържание на влагата въ тия видове, било приблизително еднакво, т. е. тѣ биле гигроскопични въ еднаква степенъ, и че съдържали въ себя си различно количество пепелъ, както това се види отъ слѣдующитѣ числа:

	Количество на влагата.	Количество на пепелъта.
„Les dernieres cartouches“	5, 80%	0, 13%
„Dorobantul“	5, 40%	0, 11%
„Gambier“	5, 74%	1, 53%
„Mikado“	5, 77%	1, 51%
„Abadie“	5, 40%	2, 32%

Количеството на пепелъта въ двата вида цигарени книжки на фирмата Брауншайнъ е съвършено ничтожно въ сравнение съ другитѣ видове. Разбира се значително количество на пепелъта въ тѣзи послѣднитѣ три вида, зависи най много отъ притурванието въ книжното вещество охра, кояго и предава на тѣзи книжки различна степенъ желтиянина. Пепелъта на тия три вида е боядисана съ повече или по малко сивъ, червена или желта боя отъ желзень окисъ. При това боята на пепелъта въ книжкитѣ „Gambier“ и „Abadies“ е доста силна; боята на пепелъта въ „Mikado“ е съвършено блѣдна. За това стана нужда да се опредѣли количеството на желзения окисъ въ тия видове книжки. При това се намѣри:

	Количество на желзения окисъ.
„Mikado“	0, 91%
„Gambier“	1, 7%
„Abadie“	1, 82%

Ако извадимъ тия притурени количества на желзения окисъ отъ количеството на пепелъта, то ще се получатъ слѣдующитѣ остатѣци отъ пепелъта:

	Количество на пепелъта слѣдъ изваданнието на желзения окисъ
„Mikado“	0, 60
„Gambier“	0, 26
„Abadie“	1, 50

Лесно е, слѣдователно че и слѣдъ изважданието на всичкото притурено въ книжкитѣ количество желзень окисъ, тѣзи три вида книжки съдържатъ пепелъ много по-вече отъ двата вида книжки на фирмата Брауншайнъ. При това пепелъта въ книжкитѣ „Mikado“ показва, че тѣ съдържатъ доста значително количество сирѣ и може да се допусне, че въ книжното вещество отъ той видъ било притурено малко нѣщо тибширъ и гипсъ. Тѣй като пачи при една и сжща тѣжина на единъ квадратенъ метръ отъ книжкитѣ Брауншайнъ „Makado“ и „Gambier“, послѣднитѣ два вида съдържатъ по вече пепелъ, то трѣбва да се допусне, че самия материалъ на книжното вещество на тия два вида съдржа повече минерални части и че матезонела на книжкитѣ Брауншайнъ е по чистъ. Още по не чистъ е материала на книжкитѣ „Abadie“ и макаръ въобще въ единъ квадратенъ метръ на тия книжки се съдржа 1, 4 пѣте повече книжно вещество, нѣ и пепелъ съдржа твърдъ много.

Счетохъ за необходимо да испитамъ съдържанието въ тия цигарени книжки на смолиститѣ вещества, които твърдъ често се притурягъ въ книжкитѣ. За това азъ извлѣкохъ всичкитѣ пѣтъ вида книжки съ алкохолъ, въ койго пмаше прибавено нѣколко капки солена киселога. Разбира се при това трѣбва да се има прѣдъ видъ, че тѣзи кисела жидкостъ ще извлече всички притурени желзень окисъ и нѣкоя часть отъ солитѣ.

Резултата излѣзе съвършено лесенъ. Двата вида книжки на Брауншайнъ не се измѣниха никакъ отъ извлѣчането — това показва, че въ това нѣма смолисти вещества и съдържатъ много незначително количество минерални вещества.

Останалитѣ видове сж умалили на тѣжина:

„Gambier“	на 2, 02%
„Mikado“	2, 10%
„Abadie“	3, 00%

Тѣй като това измѣнение надминува процентното съдържание на пепелъта, то трѣбва да се допусне, че всичкитѣ три вида книжки съдържатъ нѣкое количество смолисти вещества.

Отъ това сравнително изслѣдование на пѣтитѣ вида Одесски цигарени книжки азъ извлѣчамъ заключение, че двата вида книжки на Брауншайнъ сж приготвени отъ познатъ материалъ, отъ козкото останалитѣ три вида и че книжкитѣ „Les dernieres cartouches“, „Dorobantul“, „Mikado“ и „Gambier“ съдържатъ въ единъ и сжщия квадратенъ размѣръ, значително по малко книжно вещество, отъ козкото книжкитѣ „Abadie“. Тѣй като за този койго пуши тюлюнъ, цигаренитѣ книжки служатъ като покривка на тюлюна, то разумъва са вѣрно е за него, чото тоя покривъ да бѣде приготвенъ по възможности отъ чистъ книженъ материалъ, и да съдржа по малко отъ този материалъ, защото колкото е по малко този материалъ въ цигаренитѣ книжки, толкова е по пълно неговото изгаряние и толкова по малко се смѣсватъ съ тюлюневия пушакъ продуктита на нещяното изгаряние на книжкитѣ. Въ този смисълъ всичкитѣ казанни четири вида книжки трѣбва да се предпочитатъ отъ „Abadie“. Присѣствението на желзения окисъ и тибшара не може да се счита непосредствено вредно. Желзения окисъ въ врѣме на пушенето, ще се възстановява и пакъ ще се окислява и тѣй като неговото количество е ничтожно, то може съвършено да се игнорира. Въ тѣзи двѣ вещества могатъ да скриватъ нѣкои недостатѣца на книжкитѣ е по крайни мѣри излишно. Не трѣбва да се допусчатъ въ цигаренитѣ книжки смолисти вещества, защото при изгарянието, тѣ лесно могатъ да придадѣтъ на тюлюневия пушакъ особена миризма.

Основающа се на момѣ изслѣдвания врѣхъ 5 тѣхъ вида цигарени книжки, азъ съмъ длъженъ да отдамъ преимущество на двата вида книжки на фирмата Брауншайнъ, които носятъ название „Les dernieres cartouches“ и „Dorobantul“, както по качеството на употребени книженъ материалъ, съ което тѣ превъходствуватъ всичкитѣ останали видове книжки, тѣй и по незначителното количество на този материалъ, койго се употребява за приготвение на тѣзи книжки, съ което тѣ твърдъ износно се отличавагъ отъ книжкитѣ на фирмата „Abadie“.

Впрочемъ трѣбва да се признае. Тѣзи изслѣдвания мя убѣдиха само въ това, че фирмата Брауншайнъ знае и може да прави по хубави книжки, отъ козкото четирѣхъ останали фирми, нѣ азъ никакъ не съмъ убѣденъ въ това, ще приготвяла ли тѣзи фирма всѣкога такава книжки, т. е. тогава, когато стане тя извѣстна и получи реное (слава) *).

Одесса, 11 Августъ 1883 г.

Слѣдватъ подписъ: А. Вериго.

Главенъ Агентъ и депозитаръ за България на цигаренитѣ книжки „Les dernieres cartouches“ и „Dorobantul“ Леополдъ Блумбергъ въ г. Руссе.

* Тѣзи послѣдни описания на почтениа профессоръ, по всѣма вѣроятности, ще бѣдѣтъ отъ страни, ако благоприятно да повтари разлаганието на тѣзи книжки и той, безъ съмнѣние, ще намѣри всѣкога еднакви резултати.

ОБЪЯВЛЕНИЕ.

Моля Г. г. Настоятелитѣ на книгата „Земното устройство“, до които бѣхъ испратилъ покана за събиране абонати, да побѣрзатъ съ испращанието на имената и предплатата въ редакцията на в. „Славянинъ“, защото книгата ще са тури скоро подъ печатъ.

г. Свищовъ. 20 Априлий 1884 год.
Съставителъ: Я. А. Енчевъ (Учитель)

Отъ Свищовското Град. Общ. Управление.
ОБЪЯВЛЕНИЕ

№ 515

Свищовското Градско Общинско Управление, въ основание протокола на Общинский Съвѣтъ подъ № 20, съ настоящето си има честь да обяви за всеобщо знание на господа интересующитѣ ся, че въ канцеларията на сжщото Управление ще се произведе публиченъ търгъ, съ явна конкуренция; за отдаваннето подъ наймъ новоостроенного общинско здание отъ Градската градина, съ срокъ отъ 15-й Май 1884 год. до 23-й Априлий 1887 година.

Зданието се състои отъ слѣдующитѣ помещения: 1) Единъ доста голѣмъ салонъ за театрални представления, балове и проч. съ удобна голѣма сцена, двѣ стаи за акторитѣ и салонъ за гардиропъ; 2) Единъ салонъ тоже отъ сжщата големина за казино, двѣ стаи, едната за готварница, а другата за спалня и подъ салона повица; 3) Единъ коридоръ доста голѣмъ отъ къмъ градината; и 4) Една сала отъ 33 квадратни мѣтра, койго се намира по мѣжду двата салона и служи за входе както въ театралний салонъ така и въ казино.

Наддаванието ще почне на 26-й текущий мѣсець Априлий и ще трае до 28-й сжщия мѣсець включително до 5 часа послѣ пладнѣ.

Търгътъ ще се възложи вѣрху оногова, койго на 30-й тоже сжщия мѣсець до 5 часа послѣ обѣдъ наддаде 5% повече вѣрху получената послѣдна цѣна на търгътъ отъ 28-й Априлий.

Желаящитѣ господа да наѣматъ горѣпомянатото здание, се умоляватъ да заповѣдатъ въ означенното мѣсто и врѣме за да наддаватъ като предварително депозиратъ въ Общинското Управление 1000 лъва.

г. Свищовъ 21 Априлий 1884 год.
За Кметъ: Т. Икономовъ
Секретаръ: Юр. Митевъ